

**60. výročie
smrti bl. Zdenky**

**Rok
zasväteného života**

**200. výročie
narodenia Don Bosca**

Mariannum

Týždenník Rímskokatolíckej farnosti Vranov nad Topľou - Čemerné

Ročník VII./2015

Číslo 9

KEĎ JE BOH ĎALEKO...

Americký spisovateľ Mark Twain raz povedal, že v živote človeka sú dva najdôležitejšie dni: deň, keď sa človek narodí a deň, v ktorý zistí dôvod prečo...!

Prvý krok je teda začať žiť. To nezávisí na nás, ale na Bohu a našich rodičoch. Ale objaviť zmysel života, jeho krásu a poriadok, zistiť, že tu nie som náhodne, ale že mám svoj cieľ a nezastupiteľnú úlohu – to je už na každom jednom z nás.

Objaviť Boha, dospieť k viere v jeho existenciu a nakoniec k tomu, že ho budeme milovať celou svojou bytosťou je našou prvoradou povinnosťou – či sa nám to páči, alebo nie. Áno, zmyslom nášho života je Boh. Ale aké ťažké je niekedy k tomu dospieť. Koľko skúšok musí človek denne vyhrať, koľko trápení zdolať a koľko bolestí prekonať!? Kde je vtedy náš Boh? Ako mu mám veriť a milovať ho, keď ma necháva v neistote...? Často prichádza čas, keď je všade okolo mňa tma, nepoznám smer ani cestu. Nevieť ako ďalej. Niet nikoho, kto by mi poradil. Srdce je rozorvané, chce plakať, túži po pochopení, ale nachádza len odmietanie. Chce pocítiť lásku, ale dostáva len nevďak a nechotu... Zdá sa, že vtedy je Boh a zmysel života veľmi ďaleko...

Zároveň však vieme, že práve v týchto chvíľach je nám Boh bližšie ako inokedy. Len viera nám dokáže pomôcť. Len ona nás

dokáže uistiť, že v tom nie sme sami. Ani prílišná aktivita, ani priatelia, ani lieky nám vtedy nebudú nič platné. Jedine viera. Pevná viera v Boha, že aj keď sa mu páči nás všelijako skúšať, predsa vie, čo robí. Vie, že nám to nakoniec bude na osoh, hoci to my tak nevnímame. Všetko v nás sa búri. Všetko chce kričať a plakať. Ale práve vtedy musíme zostať ticho. Práve vtedy sa musíme započúvať, či niekto nekráča vedľa nás – tichučko, mlčky, ale s veľkou láskou a starostlivosťou. Ak sa nám to podarí, tma začne rednúť a svetla pribúdať. Zrazu uvidíme aj iné cesty – iné možnosti. Opadne z nás odpor, ľahostajnosť a vzrastie túžba po raste. Objavíme veci a ľudí, ktorí nám budú chcieť pomôcť a v plnom svetle uvidíme aj toho, ktorý nás nikdy neopúšťa - Boha, Ježiša Krista, nášho Pána a Priateľa. On do nás vloží svoje svetlo, ktoré nám bude svietiť v ďalšej skúške...

Áno, každý z nás prežíva občas takéto chvíle v živote. V tej najhustejšej tme stačí malé svetielko a človek hneď vie, kam ďalej. Ale toto svetielko treba hľadať. Nemôžeme zostať stáť, musíme chcieť, musíme sa snažiť! Jeden pre druhého máme byť týmto svetlom. Nemôžeme svietiť len pre seba, to nie je evanjeliové. Máme byť majákom a ukazovať cestu tým, ktorí to potrebujú. Len ten, kto je teraz svetlom pre iného, raz – keď to bude potrebovať – spozná vo svojej tme svetlo iného, ktoré mu ukáže cestu.

(Martin Miškuf)

Unavení!

Čo s tým?

...z práce, z povolania, zo vzťahov, z Cirkvi, zo seba, z politiky...

omše pripadá mnohým vyprázdnený. Už nedokáže vziať človeka za srdce. Samozrejme, za to nemôžu len kňazi, ale tiež vlastná únava z viery. Má to, čo tam slávime a čo vyznávame ako

svoju vieru, vôbec nejaký dopad na náš osobný život a na život spoločnosti? Často sa objavuje sklamanie z druhých ľudí. Napríklad z kňaza, ktorý pripravoval ľudí na sviatosť, pretože bol netrpezlivý, úzkopsý, a tak sa stalo, že sa ľudia obrátili Cirkvi chrbtom. Ľudia majú vo zvyku zovšeobecňovať. S takou Cirkvou potom už nechcú mať nič spoločného. Iní toho zase pre Cirkev veľa urobili. Snažili sa podieľať na tvorbe živého spoločenstva. Kňaz ich pritom podporoval. Ale keď ho vymenili, a prišiel druhý, ktorý si chcel všetko robiť sám, alebo chcel mať pod kontrolou každý nápad, s ktorým ľudia prišli, prešla im chuť spolupracovať. Rezignovali. Už majú dosť práce pre Cirkev. Zažili jej rozkvet a teraz sa len musia prizerať tomu, ako upadá. Bolí to, človek je z toho smutný a unavený. Nachádza cestu v iných cirkevných spoločenstvách, ale ani tie ho nevyvedú z krízy. Kňazi a laici, ktorí vynakladajú všetky svoje sily na budovanie živého spoločenstva, bývajú často unavení sklamaním, že napriek všetkej ich snahe ľudí v kostole nepribúda. Sklamanie ale môže rovnako prichádzať aj kvôli jednotlivým členom farského spoločenstva, ktorým sme dôverovali a oni sa nám obrátili chrbtom. Všetky tieto skúsenosti prispievajú k únave z Cirkvi. Pri pohľade do minulosti nás zabolí srdce. Keď sa človek pozrie na slávnosť birmovania z päťdesiatych rokov alebo na nadšenie z veľkých pútnických sv. omší, zostane mu len bezradnosť.

UNAVENÍ CIRKVOU I.

Pohľad do prázdnych kostolov ukazuje na to, že v mnohých kresťanoch existuje únava z Cirkvi. Nadšenie prežívané pri svetových stretnutiach mládeže alebo pri rôznych pútiach pred nami nedokáže zastrieť skutočnosť, že mnohí kresťania trpia únavou z Cirkvi. Dôvodov je množstvo. Existuje sklamanie z Cirkvi. Aktuálna debata o sexuálnom zneužívaní v Cirkvi bola sklamaním pre mnoho kresťanov. Ľudia dôverovali kňazom a zverovali im svoje deti. Tí ich zatiaľ pod rúškom zbožnosti využívali. Cirkev tým prišla o vierohodnosť. Všetci tí kňazi, ktorí sa poctivo snažia o dobrú a otvorenú pastoráciu, a je ich väčšina, potom stoja ako vojaci na zabudnutej vojne. Proti náladám, ktoré momentálne v Cirkvi prevládajú, nič nezmôžu. Snažia sa zo všetkých síl budovať živé spoločenstvo. Pri pastorácii sú voči ľuďom otvorení, slávia krásnu liturgiu a sú dobrí kazatelia. Napriek tomu majú dojem, akoby stáli na piesočnom presype. Piesok, na ktorom stoja, im uteká pred nohami. Mnohí kňazi môžu byť unavení zo svojej farnosti. Snažia sa dobre kázať, ale všetka ich snaha nedokáže zvýšiť počet ľudí navštevujúcich sv. omše. Alebo sú unavení neustálymi trenicami rôzneho druhu. Často býva dôvodom i skúsenosť, že reč Cirkvi nedokáže osloviť ľudské srdcia. Stal sa z nej podivný jazyk, ktorému mnohí prestávajú rozumieť. Spôsob slávenia sv.

V dvadsiatych rokoch 20. storočia mohol Romanou Guardini napísať: „Cirkev sa prebúdzá v dušiach.“ Dnes by sa nikto neodvážil napísať niečo podobné. Nikto nemá po ruke hotový recept na to, ako prekonať únavu z Cirkvi. Únava z Cirkvi sa prejavuje v tom, že sa mnoho laikov, ktorí sa predtým v Cirkvi angažovali, sťahuje. Hľadá iné duchovné zázemia, v ktorých by sa cítili dobre. Tendencia odísť z Cirkvi a obrátiť sa k

iných duchovným aktivitám, ktoré môžu človeku krátkodobo pomôcť v duchovnom živote, je príznakom únavy z Cirkvi, ktorou dnes trpí mnoho kresťanov. Z Cirkvi ale nie sú unavení len oni. Cirkev sama totiž pôsobí unaveným dojmom.

(pokračovanie v budúcom čísle)

(Dominika Čechová)

Zdroj: Grun, A.: *Lék na únavu ze života*

1. čítanie: Jon 3, 1-5. 10

Žalm: Ž 25, 4-5b. 6+7bc. 8-9

Ant.: Ukáž mi, Pane, svoje cesty.

2. čítanie: 1 Kor 7, 29-31

Evanjelium: Mk 1, 14-20

Krátke zamyslenie na evanjelium: Čo znamená

Ježišom hlásané: „priblížilo sa nebeské

kráľovstvo?“ Nejde o formu vlády či politického zoskupenia. Ide o evanjelium – radostnú zvesť. Označuje sa tým Božia vláda, ktorá nesiahá po majetku či moci, ale zasahuje do vnútorného sveta človeka. Boh vstupuje do sveta a je veľmi blízko človeku. Takmer stačí siahnuť a dotknúť sa ho. K tomu je potrebné naše odvrátenie od zlých skutkov a viera! teda prijať Pána do svojho vlastného srdca, dovoliť mu uzdravovať, stavať a premieňať. A to sa práve začína diať!

Modlitba žaltára a breviára: 3. týždeň

MATERSKÉ CENTRUM

Po myšlienke, ktorú som dostal od našich rodákov, ktorí sú teraz v zahraničí ako aj úžasných zážitkov zvlášť počas Vianoc z množstva mladých rodín s malými deťmi sme sa rozhodli založiť v našej farnosti materské centrum, a tak vyjsť mladým mamičkám na materskej dovolenke čo najviac v ústrety. V podstate ide o to, že chceme pozvať mamičky s deťmi, s ktorými sú na materskej dovolenke do priestorov pastoračného centra, kde by ste mali možnosť stráviť dve hodinky pri káve a čaji vo vzájomných rozhovoroch a zdieľaní sa, pričom by boli vytvorené podmienky v miestnosti od koberca až po možnosť prípravy nápojov. Termín, podľa odporúčania, navrhujem v **utorok od 10.00-12.00 hod.** Ak máte záujem, stačí prísť, vyberiete si priestor a môžete v ňom stráviť tento čas alebo potom iný podľa vašej chuti. Hračky nejaké farské nemáme, teda ja nejaké plyšáky mám, ale ostatné a zvlášť, ak ich už nepotrebuje, môžete doniesť a potom buď odniesť alebo ich tu aj nechať.

ÁNO OTÁZKE Č. 1, LEBO:

manželstvo bolo vždy medzi mužom a ženou a nikto to nikdy nespochybňoval

muž a žena sa biologicky aj psychologicky dopĺňajú

len muž a žena sú schopní splodiť dieťa a vytvoriť rodinu, v ktorej bude dieťa najlepšie prosperovať

manželstvo dáva deťom vzor lásky mamy a otca a istotu, že chcú zostať spolu

štat manželstvo zvyhodňuje pre stabilitu, ktorú deťom ponúka.

Deti sú pre spoločnosť dôležitým účelom manželstva a ten pri rovnako pohlavných pároch nie je napháný

ak bude manželstvom aj napr. vzťah 2 mužov len kvôli ich citovej blízkosti, potom sa tým budú diskriminovať 3 priatelia či babička s vnučkou

manželstvu štat dal výhody, lebo všetci potrebujeme novú generáciu, ktorá sa o nás postará, keď my nebudeme vladať.

ÁNO OTÁZKE Č. 2, LEBO:

na deťoch sa pokusy nerobia, ani krátkodobé, nieto celoživotné

dvaja muži nenahradia mamu, ani 2 či 3 ženy nenahradia otca, v deťoch to vyvolá zmätok

nikto z nás si nemyslí, že jeho otec alebo mama boli zbytoční

otec je od mamy odlišný a deťom odovzdávajú odlišné pohľady na svet a lásku. Rovnako pohlavný pár nemôže dať dieťaťu to, čo pár muža a ženy

dieťa nie je dlh, aby si ho mohol niekto vymáhať!

Neexistuje právo na dieťa a adopciu pre kohokoľvek. Existuje len právo dieťaťa na otca a mamu

len manželstvo muža a ženy je schopné vytvoriť najlepší priestor pre výchovu detí (materská i otcovská láska a vzťahy, vzor mužskosti a ženskosti a pod.)

deti sa nemajú klamať. Dieťa na biológii zistí, že nemá 2 otcov, ale musí mať mamu a otca

ÁNO OTÁZKE Č. 3, LEBO:

Ak si rodičia neprajú, aby sa napr. ich dcéra učila navliekať kondóm na umelohmotný penis, či sexuálny tréning pre svoje deti, nesmú byť za to potrestaní.

referendum nezakazuje sexuálnu výchovu, ak ju rodičia chcú od školy a nie je proti vyučovaniu biológie

deti, nepatria štátu, ale rodičom

je prirodzené a zakotvené aj v slovenských zákonoch, že za výchovu detí sú v prvom rade zodpovední rodičia.

škola má pomáhať rodičom, nemá však vnucovať deťom niečo, čo si deti alebo rodičia neželajú a čo považujú v oblasti sexuality, intimity a eutanázie za škodlivé

v zahraničí sú prípady, keď boli rodičia za ochranu detí pred nevhodnou sexuálnou výchovou uväznení alebo im bol zakázaný prístup do všetkých škôl v meste

sme za výchovu k manželstvu a rodičovstvu v spolupráci rodičia - škola, pri ktorej sa deti vo forme primeranej ich veku vedú k medziľudským vzťahom, k opravdivej láske, k chápaniu sexuality a zodpovednosti, ktorá automaticky vedie napr. aj k ochrane pred sexuálne prenosnými chorobami

PRÍBEHY

DRUHÁ PRÍLEŽITOSŤ

Thomas A. Edison pracoval na „absurdnom“ vynáleze, ktorý nazval „svietiacu cibuľu“. Jeho pracovný tím bol pri ňom 24 hodín denne. Keď sa Edisonvi napokon podarilo zostrojiť jednu takúto svietiacu cibuľu a svoj vynález mal predstaviť na slávnostnom zhromaždení vedcov, podal ju chlapcovi – pomocníkovi, aby ju odniesol hore schodmi do miestnosti. Chlapec šiel opatrne, krok za krokom a dával pritom pozor najmä na svoje ruky. Báł sa, aby mu nevypadol z rúk neoceniteľný výrobok toľkej námahy jeho majstra.

Pravdepodobne si domyslíte, čo sa stalo: Keď pomocník vyšiel až celkom hore, veľká sklenná banka mu pred zrakmi celého zhromaždenia vypadla z rúk a rozbila sa. Tak dopadla prvá žiarovka na svete.

Celý tím sa musel znova pustiť do práce, aby zostrojil ďalšiu „svietiacu cibuľu“. Keď unavení konštruktéri dokončili prácu zostala ešte jedna úloha – vyniesť vzácny predmet hore do miestnosti. Čo myslíte,

komu pripadla? Edison ňou poveril toho istého chlapca, ktorému prvá žiarovka vypadla z rúk.

Tak vyzerá skutočné odpustenie

*Mýliť sa je ľudské, odpúšťať božské.
(A.Pope)*

KLÚČ K ŠŤASTNÉMU VZŤAHU

Keď Albert Einstein s manželkou oslavovali zlaté výročie svadby, dostali obligátnu otázku: „Čomu vďačíte sa to, že vaše manželstvo bolo úspešné?“

Einstein odpovedal: „Po svadbe sme sa dohodli, že o všetkých dôležitých a veľkých veciach budem rozhodovať ja, manželka bude rozhodovať o tých menej dôležitých veciach. Celých päťdesiat rokov sme sa riadili týmto pravidlom. Myslím si, že práve vďaka tomu je naše manželstvo šťastné.“ Potom sa pozrel na manželku a dodal: „Zvláštne na tom je však to, že za celých päťdesiat rokov sme nemuseli ani raz rozhodovať o niečom významnom a dôležitom.“

*Oženit' sa znamená zdvojnásobiť svoje povinnosti a napoly obmedziť svoje práva
(A.Schopenhauer)*

(Anna Sabolová ml.)

Zdroj: Nikdy sa nevzdávaj – 15 povzbudzujúcich kapitol zo života

45 nigerských kostolov zhorelo

Kresťanské komunity v africkom Nigeri sú v šoku. Islamskými extrémistami bolo napadnutých a podpálených 45 kostolov na protest proti karikatúram Mohameda, zverejneným vo francúzskom časopise Charlie Hebdo. Najmenej 10 ľudí pri zrážkach zomrelo. Niamejský arcibiskup Mons. Michel Cartatéguy dodáva: „Všetky naše kostoly boli úplne vyplienené. Niet viac ničoho, sú úplne zničené, znesvätené, zhoreli do tla. Len katedrála zostala stáť, pretože na moju žiadosť bola strážená. Ale neviem, dokedy to bude možné. Pozval som všetkých kňazov a predstaviteľov komunít, aby sme sa v tichosti modlili a meditovali o láske k nepriateľom. Mnohí naši ľudia, ktorí prišli o všetko, našli pomoc v moslimských rodinách. Povedal som najvyšším orgánom: „Nemáme nič proti moslimskej komunite, naopak.“ V skutočnosti musíme ďalej posilňovať putá jednoty a bratstva, ktoré sme si vybudovali. Mali sme veľa svedectiev o bratstve, podpore, malé gestá, ktoré sú však veľké v našich srdciach.“ Ako povedal arcibiskup, v hlavnom meste krajiny zastavili všetku činnosť, uzavreli školy, vydajne jedla... „Potrebujeme veľa, veľa pokoja na správne čítanie týchto udalostí.“

Začne sa proces blahorečenia Chiary Lubichovej

Pre všetkých členov Hnutia fokoláre je dôvodom k veľkej radosi správa o oficiálnom začatí procesu blahorečenia Chiary Lubichovej, zakladateľky hnutia. Ako oznámil Mons. Raffaello Martinelli, slávnostné otvorenie procesu sa uskutoční 27. januára v miestnej katedrále. „Je možné byť svätými a viesť pritom normálny život. Chiara nám dala príklad svätosti v bežných veciach, hoci sú tiež mimoriadne okamihy v jej živote - žijúc evanjelium a tým, že ostatných podnecovala žiť evanjelium, aj tých, ktorí ho nepoznali, ale boli príťahovaní slovom i príkladom Chiary.“

Telegram pápeža prezidentovi SR

Svätý Otec František pri svojej apoštolskej ceste z Filipín počas preletu nad územím Slovenskej republiky zaslal prezidentovi Andrejovi Kiskovi tento telegram: „Pri prelete nad Vašou krajinou na mojej ceste z Filipín do Vatikánu posielam Vašej excelencii srdečné pozdravy. Uisťujem Vás o mojich modlitbách za Vás i za ľud Slovenskej republiky a zároveň pre Vás všetkých vyprosujem Božie požehnanie, pokoj a prosperitu.“ Pápež František

(dodal Martin Miškuf)

Farské oznamy

V ČASE OD 26.01.2014 DO 01.02.2015

Upratovanie kostola - Pán Boh zaplať všetkým rodinám, ktoré boli upratať kostol v tomto týždni. Na budúci týždeň už prosíme **rod. Virbovu, rod. Mušinsku, rod. Lengvarsku - Tehelná ul.** Upratuje sa v **sobotu** po rannej sv. omši o **9⁰⁰**.

Vedenie modlitieb pred sv. omšami - V týždni od **1.2. – 7.2.** vedie modlitby horliteľka **p. Žofia Bankovičová**.

Nácvik detského speváckeho zboru - nácvik detského speváckeho zboru o týždeň v **sobotu** bude o **13³⁰** v pastoračnom centre.

Nácvik mládežníckeho zboru - nácvik mládežníckeho speváckeho zboru na budúci týždeň bude podľa ich vzájomnej dohody.

Pobožnosť sv. ruženca - dnes pobožnosť sv. ruženca poobede bude o **14³⁰**.

Sv. omša k úcte bl. sr. Zdenky - pozývam vás všetkých opäť na sv. omšu s úctou k bl. sr. Zdenke, ktorá teraz vychádza na piatok. Čiže bude klasická mládežnícka sv. omša, avšak s upraveným príhovorom podľa ďalších zvolaní v jej litániách.

Sv. omša k úcte sv. Don Bosca - no a v sobotu vás pozývam na sv. omšu ráno o **8⁰⁰**, ktorá bude k Don Boscovi, keďže máme jeho relikviu a je 200. výročie od jeho narodenia. Zároveň k nám príde hosť - salezián z Humenného, ktorý je vlastne priamo v reholi, ktorú založil sv. Don Bosco. Všetci ste srdečne pozvaní.

Farská púť do Fatimy - pozývam opäť všetkých členov našej farnosti ako aj vašich známych, priateľov a pod. na opakovanú farskú púť do Fatimy, Lúrd a ostatných pútnických miest v termíne **14.4.-25.4.** Trasa a priebeh sú opäť tie isté, program takisto a cena takisto - **450€**. Pričom takisto členovia našej farnosti ako aj prispievatelia 2% dostanú podporu **75€**. Pozývam takisto všetkých tých, ktorí nemohli ísť prvýkrát či už kvôli zdravotným alebo rodinným dôvodom alebo už z nedostatku nazbierania druhého autobusu. Prihlásiť sa môžete v sakristii, okamžite si aj vybrať miesto v autobuse a program cesty je nanovo vytlačený na nástenke ako aj bude na našej internetovej stránke. Verím, že to vyjde a teším sa už teraz.

Zbierka na ACM - dnes je zbierka na dokončenie ACM (arcidiecézne centrum mládeže) a UPC (univerzitné pastoračné centrum). Pán Boh zaplať za túto podporu.

Rozpis lektorov:

4. nedeľa v cezročnom období: 8.00 hod. - **rod. Baranska**, 10.00 hod. - **rod. Onderkova**, 18.30 hod. - **rod. Jenčova**.

Kontakty

V prípade akejkolvek potreby alebo nutnosti zaopatrenia je možné volať na nasledovné telefónne čísla:

Marek Kunder, farár - **0915 947 309**;
Anton Tatarko, kaplán - **0905 514 699**;
Pevná linka na faru - **057 4426 286**.

LITURGICKÝ PROGRAM OD 26.01.2014 DO 01.02.2015

PONDELOK <i>Sv. Timoteja a Títa, biskupov (spomienka)</i>	26.01.2015	Sv. omša: 18 ⁰⁰ (K+T) Poklona sv. Oltárnej: 18 ⁴⁵
UTOROK	27.01.2015	Sv. omša: 6 ³⁰ (T+K)
STREDA <i>Sv. Tomáša Akvinského, kňaza a učiteľa Cirkvi (spomienka)</i>	28.01.2015	Sv. omša: 6 ³⁰ (T) <i>starý kostol</i> Sv. omša: 18 ⁰⁰ (K) <i>detská</i>
ŠTVRTOK	29.01.2015	Poklona sv. Oltárnej: 17 ⁰⁰ Sv. omša: 18 ⁰⁰ (T+K)
PIATOK <i>Úcta k bl. sr. Zdenke</i>	30.01.2015	Sv. omša: 6 ³⁰ (T) <i>starý kostol</i> Sv. omša: 18 ⁰⁰ (K) <i>mládežnícka</i>
SOBOTA <i>Sv. Jána Bosca, kňaza (spomienka)</i>	31.01.2015	Sv. omša: 8 ⁰⁰ (K) <i>host' salezián z Humenného</i> Sv. omša: 18 ⁰⁰ (T)
NEDEĽA 4. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ	01.02.2015	Sv. omša: 8 ⁰⁰ (T) Sv. omša: 10 ⁰⁰ (K) Pobožnosť sv. ruženca: 14 ³⁰ Sv. omša: 18 ³⁰ (K) <i>starý kostol</i>

„Lepšie je premôcť vašeň hnevu úplne ako sa domnievať, že s mierou a rozumom si ním poslušíme. Len čo sa dostane do našej duše, čoskoro ju ovládne a tyranizuje.“
(sv. František Saleský)

VYDÁVA

Združenie veriacich PRO NOBIS Čemerné

Tehelná 266, 093 03 Vranov nad Topľou; tel.č. 057/4426 286; 0915/947 309;

Redakciu vedie: M. Kunder; Jazyková úprava: M. Majzlíková; Grafická úprava: R. Majzlík

Vaše pripomienky, príspevky a návrhy čakáme na mariannum@gmail.com vždy vo štvrtok do 12:00

Redakcia si v prípade potreby vyhradzuje právo upravovať uverejňované príspevky.